

วัดทอง

ประวัติความเป็นมา

วัดทอง สร้างขึ้นในสมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ไม่ปรากฏหลักฐานเกี่ยวกับผู้สร้าง บูรณปฏิสังขรณ์ ครั้งล่าสุด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ โบราณสถานภายในวัดมีลักษณะศิลปกรรมทั้งสมัยอยุธยา คือ อุโบสถ พระประธาน และใบเสมาล้อมรอบ และสมัยรัตนโกสินทร์ คือ เจดีย์ทรงระฆังกลม ซึ่งเป็นแบบนิยมในสมัยรัชกาลที่ ๔ สิ่งสำคัญภายในวัด อุโบสถ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ขนาดกว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒.๕๐ เมตร มีประตูทางเข้าด้านหน้าไม่มีประตูหลัง หลังคาลาด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ หน้าบันทั้งด้านหน้าและด้านหลังประดับด้วยถ้วยชามสังคโลก มีพระพุทธรูปปางมารวิชัยเป็นพระประธาน มีกำแพงแก้วล้อมรอบทั้ง ๔ ด้าน วิหาร เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน กว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๐ เมตร ลักษณะศิลปกรรมคล้ายอุโบสถ เจดีย์ มี ๒ องค์ ตั้งอยู่ระหว่างอุโบสถกับวิหาร เป็นแบบย่อมุมไม้สิบสองตั้งอยู่บนฐานสูง และเจดีย์ทรงระฆัง ศาลาการเปรียญ เป็นอาคารไม้โบราณทรงไทยชั้นเดียว ขนาดกว้าง ๑๓ เมตร ยาว ๑๔ เมตร

สถานที่สำคัญในวัดทอง

วัดทอง แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร เป็นวัดโบราณสถาน ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โบราณสถานสำคัญภายในวัดประกอบด้วย อุโบสถที่มีเจดีย์ย่อมุมไม้ ๑๒ ขนาดเล็กตั้งอยู่ที่มุมทั้ง ๔ โดยรอบ วิหาร เจดีย์ใหญ่ ๑ องค์ คือเจดีย์ทรงระฆังกลม บนฐานล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว โบราณสถานภายในวัดมีลักษณะผสมผสานระหว่างศิลปกรรมสมัยอยุธยาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสมัยรัชกาลที่ ๔ กล่าวคือ อุโบสถที่มีพระประธานและใบเสมาล้อมรอบ ตามแบบศิลปกรรมในสมัยอยุธยา และเจดีย์ทรงระฆังกลมซึ่งเป็นแบบที่นิยมในสมัยรัชกาลที่ ๔ วัดทองนี้ได้ประกาศขึ้นทะเบียน

โบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๐ กรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะโบราณสถานภายในวัดทองอันประกอบด้วย วิหาร เจดีย์ย่อมุมไม้ ๑๒ เจดีย์ทรงระฆัง กำแพงแก้ว กลุ่มเจดีย์บรรจุอัฐิ และปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวาระฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในปี พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หกล้านบาทถ้วน) โดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนวัดทองเป็นอย่างดี

พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณฤกษ์ มีพระนามเดิมว่า "เกศ" ประสูติเมื่อวันพุธ เดือน ๔ (มีนาคม) แรม ๑๒ ค่ำ ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๓๑๖ ในสมัยกรุงธนบุรี เป็นพระโอรสในสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระศรีสudarักษ์ (พระพี่นางเธอพระองค์รองในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก) กับเจ้าขรรค์เงิน (คหบดีชาวจีนที่สันนิษฐานว่าสืบเชื้อสายมาจากขุนนางราชวงศ์หมิง ที่กรุงปักกิ่ง) เจ้าขรรค์เงินและสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระศรีสudarักษ์ มีบุตรธิดาด้วยกันทั้งสิ้น ๖ พระองค์ แต่ถึงแก่กรรมไปหนึ่งพระองค์เมื่อเยาว์วัย จึงเหลือ ๕ พระองค์ ซึ่งเมื่อเจริญพระชันษาขึ้นต่างก็ได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าฟ้าทั้ง ๕ พระองค์ ดังต่อไปนี้

๑. พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพหริรักษ์ (ต้น) ต้นราชสกุลเทพหัสดิน ณ อยุธยา
๒. พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้าหญิงกรมขุนอนันคนารี (ฉิม) เจ้าฟ้าหญิงกรมขุนอนันคนารี
๓. สมเด็จพระศรีสุริเยนทรามาตย์ (บุญรอด) พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๒
๔. พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงพิทักษ์มนตรี (จ้อย) ต้นราชสกุล มนตรีกุล ณ อยุธยา
๕. พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณฤกษ์ (เกศ) ต้นราชสกุลอิศรางกูร ณ อยุธยา

พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณูรักษ์ ทรงทำหน้าที่ เป็นผู้สำเร็จราชการมหาดไทยในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเป็นแม่ทัพยกไปรักษาเมืองพระตะบอง ทรงสถาปนา วัดรังษีสุทธาวาสเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๖ ทรงปฏิสังขรณ์วัดทองที่คลองบางจาก และทรงปฏิสังขรณ์วัดกษัตราธิราชที่กรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๓๖๑ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวังที่ประทับแก่พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณูรักษ์ ในบริเวณที่เป็น "ท่าเตียน" ในปัจจุบัน ครั้นพอถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณูรักษ์ ได้เสด็จย้ายไปประทับที่ฝั่งธนบุรี

พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณูรักษ์ ทรงเสกสมรสกับสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงปัทมาธิราชธิดาพระองค์ที่ ๑๓ ในสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช กับกรมบริจาภักดีศรีสุदारักษ์ มีพระโอรสธิดา ๕ พระองค์ คือ หม่อมเจ้าใหญ่ หม่อมเจ้ากลาง หม่อมเจ้าหญิงศรีฟ้า หม่อมเจ้าสุนทรามา หม่อมเจ้าหญิงรสสุคนธ์ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงมีพระโอรสพระธิดากับเจ้าจอมและหม่อมมอญอื่น ๆ อีกประมาณ ๘๐ พระองค์

พระสัมพันธวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศราณูรักษ์ สิ้นพระชนม์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันศุกร์ เดือน ๔ (มีนาคม) ขึ้น ๗ ค่ำ ปีชวด พ.ศ. ๒๓๗๓ พระชันษา ๕๘ ปี

สถานที่ตั้ง เลขที่ ๑๐๙ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๔๖ แยก ๑๗ ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐

ที่มา : *ประวัติวัดทอง*. (2023) .[https://watthong.com/index.php/en/2014-10-21-16-39-54/2-2013-](https://watthong.com/index.php/en/2014-10-21-16-39-54/2-2013-10-14-12-16-18)

10-14-12-16-18